

Vlagvertoon

Ieder jaar vindt er in Whistler (Canada) een Winterpride Ski Week plaats. Winterpride is de, enigszins eufemistische, naam voor homoseksueel skiën. Op de piste wordt een trotse houding verwacht: in plaats van ons te schamen, moeten 'we' nu permanent trots zijn op dat wat ons van de meerderheid onderscheidt.

Ik was bij de Winterpride en vond het – tot mijn eigen verbazing - nog leuk ook. Vroeger zou ik vol onbegrip op zoiets als 'homo-skiën' hebben gereageerd: is dat nog steeds nodig, de emancipatie is toch wel zo'n beetje voltooid? Dat is waar - maar daar blijkt het ook helemaal niet om te gaan. Ik ontdekte dat het bij homo-skiën om 'thuisgevoel' draait: het plezierig verkeren onder gelijkgezinden – in dit geval op basis van gelijke seksuele voorkeur. Wie Whistler binnenreed, kon de Winterpride niet ontgaan. Al op de toegangsweg wapperden de regenboogvlaggen je vrolijk tegemoet (de regenboogvlag staat symbool voor homoseksualiteit, de opvolger van de al te slachtofferachtige roze driehoek van weleer). Veel winkels in de hoofdstraat hadden regenboogposters en regenboogvlaggetjes ter verwelkoming in hun etalages. En de burgemeester heette ons officieel welkom bij de après ski.

Voortdurend werd benadrukt dat ook wij ons ook thuis moesten kunnen voelen in het ski-dorp - en dat werd versterkt door de vrolijke vlaggen. Ik kan niet ontkennen dat het voor

mij ook zo werkte. Ook al vroeg ik me gedurende de week wel steeds vaker af of de heteroseksuele medemens die vlaggen eigenlijk ook zag en herkende, het vlagvertoon had een insluitende werking op de groep, zonder dat anderen zich buitengesloten voelden. Mijn thuisgevoel werd versterkt zonder dat het thuisgevoel van anderen op de proef werd gesteld. Dat vond ik eigenlijk wel mooi, en ook knap. Maar al te vaak gaat de manifestatie van thuisgevoel van de ene groep immers ten koste van het thuisgevoel van anderen. Neem de Castro-wijk in San Francisco, waar al even vrolijk dezelfde regenboogvlaggen wapperen. Die markeren de buitengrenzen van de homo-wijk die duizenden huizen omvat. De geschiedenis van de Castro, bij velen waarschijnlijk bekend door de film *Milk*, is getekend door de strijd om een eigen 'thuis'. Het was de plek waar homo's en lesbo's een eigen wereld creëerden omdat ze niet werden getolereerd in de dorpen en steden waar ze geboren en getogen waren. Maar de afgelopen jaren nam ook in de VS, en zeker in San Francisco, de

discriminatie af: homo's en lesbo's verhuisden naar andere wijken, en heterogezinnen betrokken woningen in de Castro. Dat laatste nu leidde tot grote conflicten tussen homo's en lesbo's die de Castro als hun wijk beschouw(d)en en de goedwillende hetero's die juist zo *liberal* waren dat ze daar waren komen wonen. En dat was niet het enige twistpunt. Ook de komst van een Starbucks-vestiging leidde tot mobilisatie: een filiaal van een dergelijke *chain* zou afbreuk doen aan de eigenheid van de homo-wijk. De voorheen gediscrimineerde groep besloot dat de wijk van hen was – het waren hun vlaggen die hun territorium markeerden- en dat zij anderen mochten buitensluiten. Niet voor niks heetten talloze etablissementen in de Castro 'Home' and 'Finally Home' – en de Castro moest een thuis blijven voor hun specifieke groep.

Waar op skivakantie iedereen te gast is en het thuisgevoel van de ene groep co-existeerde met dat van anderen, daar botsen de thuisgevoelens van groepen soms hard waar permanent gewoond wordt. Inschikkelijkheid vragen lijkt in zo'n situatie voor de hand te liggen – maar tegelijkertijd wordt dan een hoge prijs betaald, want inschikkelijkheid, minder zichtbaarheid gaat precies ten koste van waarom men daar wil verblijven: het gevoel er thuis te (mogen) zijn.

Jan Willem Duyvendak is hoogleeraar sociologie aan de Universiteit van Amsterdam. Dit is de vierde van een serie columns over 'thuisgevoel', waarnaar hij onderzoek deed. In zijn boek 'The politics of home. Belonging and nostalgia in Western Europe and the United States' stelt hij dat er sprake is van een crisis in ons thuisgevoel.